

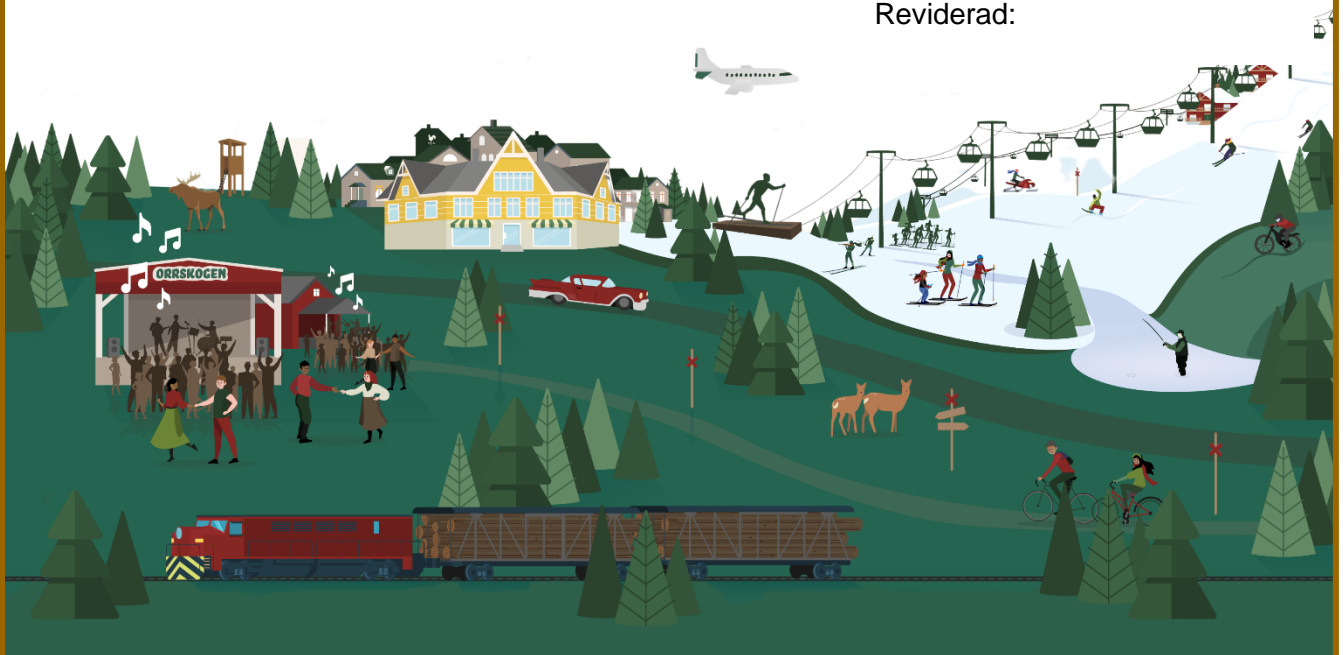
Malung-Sälens kommun

Strategi mot våld i nära relationer

Antagen av KF 2023-06-19 § 72

Dnr: KS/2022:824

Reviderad:

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte	3
Målgrupper	3
Utvecklingsmål.....	3
Lagkrav	3
Genomförande och uppföljning.....	4
Ansvar för genomförande.....	4
Ansvar för uppföljning	4
Ansvar för kunskap	4
Giltighetstid.....	4
Olika typer av våld som omfattas av strategin	4
Våld i nära relationer.....	4
Hedersrelaterat våld och förtryck	4
Samverkan	5
Intern samverkan	5
Extern samverkan.....	5
Mål: Malung-Sälens verksamheter arbetar våldsförebyggande	6
Mål: Malung-Sälens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare	6

Inledning

Strategin utgår från *Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor* samt *Ett Dalarna fritt från våld. Regional strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*.

Det övergripande målet med strategin är att Malung-Sälens kommun i sin verksamhet och i samarbete med andra aktörer ska arbeta för att våld i nära relationer ska upptäckas, synliggöras, förebyggas och åtgärdas.

Hot, våld, kränkningar och förtryck förekommer i alla samhällsklasser och åldersgrupper. Våldet påverkar individens hela livssituation och nätverk både akut och på lång sikt. Våld i nära relation är ett folkhälsoproblem och ett samhällsproblem som kräver samverkan mellan olika myndigheter. Det kräver också samarbete och insatser från flera olika kommunala förvaltningar och verksamheter.

Syfte

Strategins huvudsakliga syfte är att förebygga våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, och att det upptäcks om det sker. Strategin syftar också till att stöd, skydd och insatser till barn, unga, vuxna och äldre, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet. Strategin är ett stöd för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck. Strategin utgör också en grund för samverkan inom kommunen.

All kommunal verksamhet omfattas av strategin i olika utsträckning, beroende på vad de ansvarar för. Vissa berörs främst utifrån sin roll som arbetsgivare, medan andra berörs direkt av strategins mål och aktiviteter. Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen är de verksamheter som omfattas av flest mål och aktiviteter.

Målgrupper

Chefer och medarbetare som kan komma i kontakt med barn, unga och vuxna som är eller har varit utsatta för våld i nära relation eller själva utövar eller har utövat våld.

Utvecklingsmål

- Malung-Sälens verksamheter arbetar våldsförebyggande
- Malung-Sälens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare

Lagkrav

Malung-Sälens kommun har ansvar för att inom framför allt socialtjänsten, skolan och förskolan arbeta förebyggande mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Socialtjänsten har också ett ansvar att arbeta uppsökande för att förhindra att människor far illa och främja trygga och goda levnadsförhållanden. I 5 kap. 11§ socialtjänstlagen (2001:453) fastställs kommunens ansvar för stöd till brottsoffer och att kvinnor och barn som utsatts för våld från närstående särskilt ska beaktas. Från och med 1 nov 2022 har socialtjänsten fått ett utökat ansvar för upptäckt av, och insatser för de som utövat våld mot närstående (HSLF-FS 2022:39).

Genomförande och uppföljning

Ansvar för genomförande

All kommunal verksamhet ansvarar för att genomföra angivna aktiviteter och följa upp dem.

Ansvar för uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar årligen för en samlad uppföljning av strategin och för en övergripande samordning.

Ansvar för kunskap

Kommunens verksamheter ansvarar för att det finns tillräcklig kunskap i organisationen för arbetet med handlingsplanen. Socialnämnden ansvarar för att, på beställning av övriga förvaltningar och bolag, genomföra utbildningsinsatser för förvaltnings- och bolagsledningar samt berörd personal.

Giltighetstid

Handlingsplanen gäller för perioden 2023-2027

Olika typer av våld som omfattas av strategin

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är olika typer av våld som sker inom ett antal olika relationer, mellan partners, syskon och andra familje- och släktrationer, men det kan också omfatta andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Vem som kan betraktas som närstående kan variera från fall till fall, beroende på vilka familje- och levnadsförhållanden som råder i det enskilda fallet.

Det som är speciellt med våld i nära relationer är att den utsatta ofta har starka känslomässiga band till våldsutövaren, vilket försvårar möjligheten till motstånd och uppbrott. Våldet sker vanligtvis inomhus i den utsattas hem och varierar i allvarlighetsgrad och frekvens. Barn som lever i familjer där det förekommer våld riskerar allvarlig fysisk och psykisk ohälsa.

Våld i nära relationer bland unga visar liknande mönster som våld mellan vuxna i nära relationer och måste tas på lika stort allvar.

Att arbeta med insatser till våldsutövare och lägga ansvaret för beteendeförändring hos den som använder våld är en viktig utveckling i arbetet mot att nå målet att våldet ska upphöra. Detta innebär inte att arbetet för att stötta och skydda dem som utsätts ska nedprioriteras.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Med hedersrelaterat våld och förtryck avses att människor, främst flickor och kvinnor men även pojkar och män, begränsas i sina liv och utsätts för påtryckningar och våld som syftar till att upprätthålla familjens kontroll över individen. Hedersrelaterat våld och förtryck är kopplat till hedersnormer som bygger på starka patriarkala eller heteronormativa föreställningar. De patriarkala föreställningarna tar sig uttryck i kontroll av flickor och kvinnor

som sträcker sig från begränsningar i vardagen rörande klädsel, umgänge och rörelsefrihet till begränsningar i val av utbildning, arbete, äktenskap och äktenskapsskillnad. I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom till exempel hot om våld och våld, inklusive dödligt sådant. För de individer som försöker trotsa kontrollen kan följderna bli allvarliga. Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas av att det finns ett starkt kollektivistiskt inslag, ofta i en familj och släktration, som bland annat innebär att individens intresse och handlingar anses vara underordnat familjens intresse och att individens sexualitet och intima relationer är hela familjens angelägenhet som kan påverka familjens anseende. Hedersnormerna grundar sig i en föreställning om heder som inte delas av övriga samhället och som strider mot principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. Till hedersnormerna hör bland annat uppfattningen att familjens rykte och anseende är avhängigt kvinnliga familjemedlemmars kyskhet och oskuld samt deras faktiska och påstådda beteende i förhållande till dessa ideal.

Samverkan

Intern samverkan

Individ- och familjeomsorgen arbetar aktivt med samverkan med andra verksamhetsområden inom kommunen utifrån den lagstiftning som finns. För att samverka kring enskilda individer krävs dock samtycke från den enskilde.

Samverkan för att förebygga våld är något som behöver utvecklas och det är varje verksamhets ansvar att arbeta med detta.

Extern samverkan

Extern samverkan behöver ske med flera olika aktörer. Malung-Sälen samverkar med Länsstyrelsen Dalarna i syfte att identifiera gemensamma utvecklings- och utbildningsbehov i länet. Malung-Sälen samverkar med Mora, Älvdalen och Orsas kommuner i syfte att tillhandahålla verksamheten Familjefrid som riktar sig till våldsutsatta samt våldsutövare. Denna samverkan inkluderar även anställningen av strateger mot våld i nära relation. Runt enskilda individer och familjer behöver socialtjänsten samverka med bland annat Polisen, Kriminalvården, Region Dalarna, som exempelvis Vårdcentral, BVC, mödravård, ungdomsmottagning samt övrig vård.

Mål: Malung-Sälens verksamheter arbetar våldsförebyggande

Genom att:

Arbeta med Mentorerna i våldsprevention på högstadiet och gymnasiet

Arbeta med Agera Tillsammans på mellanstadiet

Personal inom Kultur och fritid får möjlighet att utbildas kring våld i ungas relationer

Arbeta med kommunikation till kommuninnevånare om våld i nära relation

Mål: Malung-Sälens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare

Genom att:

Ge all personal inom kommunen grundläggande utbildning kring våld i nära relation

Utbilda förskolepersonal i materialet Liten och trygg med syftet att öka personalens kunskap om våld och uppmärksamma utsatta barn.

Skolpersonal utbildas i MUCF:s Rätt att veta! HRV med syfte att upptäcka och bemöta unga personer som utsatts för eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

Främja tidig upptäckt av barn och unga genom att rutinmässigt ställa frågor om våld och hedersrelaterat våld vid elevhälsosamtal.

Kontinuerligt utbilda nyckelpersoner om våld i nära relation inom äldreomsorgen och LSS.

Erbjuda det kommunala bostadsbolaget utbildning om våld i nära relation och Individ- och familjeomsorgens affisch om Våld i nära relation att sätta upp i alla bostadshus.

Utbilda chefer om våld i nära relation i syfte att öka kunskapen om våld för att stötta medarbetare som är utsatta.